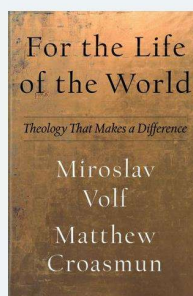

TEKST: PETER SKOV-JAKOBSEN, BISKOP OVER KØBENHAVNS STIFT

Hvad skal det nytte?

Opsang til teologien: Hvad blev der af 'studiet af Gud', og hvem har brug for, at dette studie finder sted? Med bogen *For the Life of the World* spørger forfatterne Volf og Croasmun, hvorvidt der egentlig talt foregår noget indenfor teologien, som andre ikke må overhøre

Titel / For the Life of the World
Theology That Makes a Difference
Forfatter / Miroslav Volf og
Matthew Croasmun
Forlag / BrazosPress 2019
Sidetal / 196

Der er nogle bøger, der efterlader en nysgerrighed, der bliver ved med at pible frem efter fornyede læsninger. Miroslav Volf's og Matthew Croasmun's *For the Life of the World. Theology That Makes a Difference* bliver ved med at "drille" intellektet og handlingsapparatet.

Det er en bog, der er skrevet ind i vores tradition. Den kunne heller ikke være skrevet på baggrund af andre end den vestlige tradition. Når man så har vendt siderne den ene gang efter den anden, går det også op for én, at det er et opgør med teologi, som den drives i dag.

Opgøret er ikke et oprør mod de intellektuelle og akademiske traditioner. Forfatterne er begge meget belæste i reformatisk og traditionel teologi. De er begge ur-protestantiske i deres veneration for Bibelen. Man mærker på Volf, at han er

opdraget i en pinse-baggrund i Kroatien, der er forbundet med stærke teologiske studier af traditionel karakter.

At tale om Gud i samtiden

Det udsagn, bogen slutter med, skal man nok have for øje, når man begynder læsningen. Det burde ikke komme bag på nogen teolog, at det ikke er Gud, der har brug for teologien (men det er nu ikke så sjældent i vores tradition, at man fornemmer, at teologerne ikke kender den distinktion). Det er derimod menneskene, og her er der så til gengæld ingen grænser for, hvor nødvendig eftertanken og udfordringen af trosudsagnene er.

Volf spørger til teologiens relevans. Hvor er den henne? Hvor er den i kirkerne? Spiller den nogen rolle i samfundene mere? Det kan godt være, at den studeres ved universitetet, men lever universitetets øvrige fakulteter med en bevidsthed

om, at der foregår noget, man ikke må overhøre, når der drives teologiske studier? Der er ikke tvivl om, at det antydes, at vi teologer har ladet os intimidere væk fra de mere provokerende studier af Gud til at blive religionshistorikere. Volf mener, at vi ofte lader vores studier begrænse til at være studier af andre teologers studier af Gud, men ikke påtager os

den nødvendige opgave at tale om Gud i samtiden.

Vi lader os intimidere af en kirke, der er meget praktisk optaget af sine gøremål og af at omsætte til handling og pædagogik. Vi lader os skræmme af videnskabsteoretiske paradigmer,

Det burde ikke komme bag på nogen teolog, at det ikke er Gud, der har brug for teologien.

der ikke under teologi nogen plads – og i samfundet synes der ikke at være plads til meget andet end naturvidenskabelige indsigter.

Det frieste ord

Dette er ikke bare en stilfærdig overvejelse. Der er ikke skrevet et ord i denne bog, der skal føre til afmatning, for begge forfattere (og jeg har lidt svært ved at gennemskue hvorfor der er to forfattere på forsiden, for det er kun tydeligt, at Croasmun deltager i nogle enkelte overvejelser og samtaler), vil virkelig have diskussionen sat fri.

De skriver det ikke selv, men det fremgår med tydelighed, at de synes, at ordet om Gud er det frieste ord i vores tilværelse. Det er et overflødigt og dermed et frit ord. Overflødigt kun fordi Gud ikke har brug for det, men hvis menneskene skal trives, lykkes, blomstre (flourish), er der brug for den frieste påstand om Gud og tro på Gud.

Verden er Guds hus

Den tanke, vi alle er på jagt efter for tiden, er forestillingen om det gode samfund og dermed både forestillingen om mennesket og overvejselen over Gud. Bare rolig, dette er ikke en manual. Det er ikke en traktat, der bare skal følges, som forfatterne efterlader os med. Deres forestilling om, hvad teologien kan bidrage med, er meget enkel. Når kærligheden er blevet menneskenes lov – altså menneskenes vejledning i livet – må der være tre begreber, der trænger sig på: Retfærdighed, fred og glæde.

Volf er optaget af sine Paulus-studier, og det leder ham til den treklang. Og så har han en anden forestilling, nemlig at teologerne skal gøre gældende, at verden er Guds hus – det er her, Gud har taget ophold. Og det er derfor, vi sammen foran os har en fælles opgave: At leve med en bevidsthed om, at det er Guds "bo-sted". Han tager inkarnationen højtideligt; men tro ikke, at Volf ikke er klar over, at der findes en synd, der skiller os fra sandheden og vildleder i forhold til retfærdighed, fred og glæde. Det er ikke nogen idealistisk læsning endsige opfattelse af mennesket.

Teologien gemmer sig

Teologien skal gøre en forskel, hævder forfatterne, og de er begge tydeligvis oprørte over, at de synes, teologien dels bliver glemt dels gemmer sig, dukker sig, går under radaren og lader sig presse ud i sidegemakkerne både i kirke, samfund og på universitetet. Jeg indrømmer blankt, at indimellem tænker jeg, hvad bilder I jer ind, når jeg læser bogen. Men der er også et fri-

Jeg indrømmer blankt, at indimellem tænker jeg, hvad bilder I jer ind, når jeg læser bogen. Men der er også et frispog, der bør efterlade et frittænkende sind og en lyst til at gå med ind i samtalen om, hvad det gode samfund mon er.

sprog, der bør efterlade et frittænkende sind og en lyst til at gå med ind i samtalen om, hvad det gode samfund mon er.

Vi lever i en tradition, hvor vi aldrig har været bange for den åbne og offentlige debat. Vi taler ganske vist om troens mysterium, men det er ikke i et hemmeligt selskab eller i lukkede rum. Jeg har en fornemmelse af, at Volf og Croasmuns bog kan få os ind i den store verden rundt om alle vores tænkere og lede os til en overvejelse over, hvad vi ser – og det er nødvendigt i en verden, der ikke blot kan leve af gentagelser og besværgelser. ■